

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

Upleteni interesi

Evropska komisija, protiv svoje volje i mišljenja, izlazi sa predlogom gornje cene gasa, koji je potpuno podelio stavove članica i uplela EU u mrežu pojedinačnih interesa

Poljska tuži EU zbog pravila o potrošnji prirodnog gasa

Brisel odobrio Berlinu nacionalizaciju Gazprom Germania

Moskva dekretom kontroliše prodaju poslova naftnih servisnih firmi u Rusiji

Washington Post: Potrošači nafte da formiraju anti-OPEC+ kartel

[ou](#)

SADRŽAJ

NAFTA

Nemačka napušta Ugovor o energetskej povelji	OVDE
Nacije potrošači nafte moraju formirati anti-OPEC+ kartel – Washington Post	OVDE
Moskva dekretom sprečava prodaju poslova naftnih servisnih firmi u Rusiji	OVDE
Trgovac rekao, pa porekao da je prodao udeo u ruskom Vostok Oil-u	OVDE
Recesija veća pretnja ruskim naftnim prihodima od gornje cene – Reuters	OVDE
Hedž fondovi su se vratili na tržište nafte zbog ograničene ponude	OVDE
Neizvesna budućnost Lukoilove rafinerije ISAB	OVDE
Lukoil se priprema za život bez Evrope	OVDE
SAD preko Lukoilove rafinerije u Italiji „uvoze“ rusku naftu	OVDE
G7 će imati odluku o granici cene ruske nafte do 5. decembra - američki zvaničnik	OVDE
Rusija postaje najveći snabdevač Indije naftom	OVDE
Kineski izvoz dizela raste, ali nedovoljno da preokrene globalnu nestašicu	OVDE
Porez na neočekivani prihod mogao bi učiniti Severno more "neekonomičnim"	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

Evropska komisija odobrila Berlinu da nacionalizuje Gazprom Germanija	OVDE
Evropska komisija ipak iznosi predlog gornje granice cene gasa	OVDE
Evropska komisija: Nemoguće nametanje gornje cene gasa – Reuters	OVDE
Gasprom manje izvozi, ali zarađuje više	OVDE
Poljska podnela tužbu zbog pravila EU o potrošnji gasa	OVDE
Turska plaća ruski gas u Rubljama	OVDE
Šef TotalEnergiesa: Ostajemo u Rusiji da bismo Evropi dopremali LNG	OVDE

REGION

Turska firma postaje većinski vlasnik Petrokemije	OVDE
Ruska nafta donosi zaradu MOL-u, porezi i regulacija je smanjili	OVDE
MOL prodao poslove u Britaniji za 305 miliona USD	OVDE
Hrvatska - Skuplji benzin, jeftiniji dizel	OVDE
Petrolov 9-mesečni neto profit opao za 74% g/g	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

Nemačka napušta Ugovor o energetskej povelji

BERLIN - Tri koalicione stranke koje su formirale nemačku vladu u petak su se složile da zemlja treba da napusti Ugovor o energetskej povelji, čime je i najveća evropska ekonomija posle Francuske, Španije, Holandije, Slovenije i Poljske objavila da napušta sporni sporazum.

"Dosledno usklađujemo našu trgovinsku politiku sa zaštitom klime i u skladu s tim se povlačimo iz Ugovora o energetskej povelji", rekla je Franciska Brantner, državna sekretarka u ministarstvu ekonomije i klime, u saopštenju za javnost.

Pakt, osmišljen 1990-ih, omogućava međunarodnim investitorima u energetske projekte da tuže vlade za profit izgubljen kao rezultat promena politike. Sada se to smatra velikom pretnjom nacionalnim klimatskim planovima za zatvaranje elektrana na uglj ili ograničavanje proizvodnje nafte i gasa.

To je veliki udarac za sporazum, ali i za Evropsku komisiju, koja je pozvala zemlje da podrže reforme sporazuma, piše Politico. Komisija je ovog leta završila pregovore s drugim članicama sporazuma koji bi EU dali izuzeće da postepeno ukida zaštitu za projekte fosilnih goriva u EU u narednih 10 godina.

Evropski ambasadori će u sredu glasati o modernizaciji sporazuma. Još uvek je nejasno hoće li među zemljama EU postojati kvalifikovana većina za Brisel da podrži ažuriranje sporazuma.

Nacije potrošači nafte moraju formirati anti-OPEC+ kartel - *Washington Post*

VAŠINGTON - Kao odgovor na OPEC+, SAD i EU bi trebalo da organizuju široki savez odgovornih proizvođača i potrošača nafte, predlaže 9. novembra *The Washington Post*.

Organizacija za čist i pristupačan transport - OCAT - upravljala bi cenama nafte u okviru pristupačnog, ali adekvatno profitabilnog raspona — verovatno od 70 do 90 dolara po barelu, s tim da se raspon smanjuje kako potražnja za sirovom naftom pada.

Takvu ideju je još 2012. predložila Kina, ali je ignorisana, navodi vašingtonski dnevnik.

Osim antimonopolskih sankcija, članovi OCAT-a bi razvili bi mnogo veću mrežu strateških rezervi nafte za upravljanje cenama sirovine.

Kupovinom nafte po ceni od 70 dolara za vreme pada i prodajom kada ona premaši 90 dolara, rezerva bi bila jeftinija od današnjeg izuzetno nestabilnog tržišta nafte, a mogla bi čak i ostvariti profit

Kao najvažniji dugoročni alat, članovi OCAT-a bi udvostručili svoja rastuća ulaganja u električne automobile i kamione. To bi osiguralo da potražnja za sirovom naftom dostigne vrhunac što je pre moguće, konstatuje *Washington Post*.

Plaćanje uz UnionPay je stiglo!

Od sada na NIS Petrolu i Gazpromu

Trgovac rekao, pa porekao da je prodao udeo u ruskom Vostok Oil-u

ŽENEVA - Trgovačka kuća saopštila je da je u bescenje prodala udeo vodećem ruskom naftnom projektu novostvorenoj kompaniji iz Dubaija, da bi potom porekla samu sebe, piše **Bloomberg**.

MERCANTILE & MARITIME

Nezavisna firma Mercantile & Maritime, koja je prošle godine u (25%-75%) partnerstvu s vodećim trgovcem naftom Vitol Grupom kupila 5% Vostok Oil-a za 3,5 milijardi eura, objavila je krajem septembra u godišnjim računima podnesenim u Singapuru da je kao rezultat sankcija Evropske unije i švajcarske protiv Rusije, "morao da za 100.000 CHF" proda firmi Fossil Trading iz Dubaija svoju investicije u Vostok Oil-u, ogromnom projektu kojim rukovodi državni kolos Rosnjeft procenjenom pre rata na 85 milijardi dolara.

Međutim, u odgovoru na pitanja Bloomberga, Mercantile & Maritime je rekao da su njihovi finansijski izveštaji sadržavali "određene netačnosti", dodajući: „Nikada nismo razgovarali o otuđivanju našeg indirektnog manjinskog udela u Vostoku filijali Rosnjefta“, dodaje se.

Nakon Blumbergovog upita, Mercantile & Maritime je 26. oktobra u Singapuru podneo ispravljeni set finansijskih izveštaja, u kojima je samo navedeno da kompanija "namerava da proda trećoj strani svoj vlasnički udeo u Amur grupi".

Portparol Vitola je odbio da komentariše. Trgovačka kuća je početkom jula saopštila da je "pristala da proda svoje deonice" u Vostoku i da je "u procesu ispunjavanja zakonskih formalnosti neophodnih za završetak ove transakcije", ali od tada nije dala ažurirane informacije.

Moskva dekretom kontroliše prodaju poslova naftnih servisnih firmi u Rusiji

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin zatvorio je opcije preostalim međunarodnim igračima u energetske industriji da napuste svoje poduhvate ili prodaju svoju imovinu u zemlji, uključujući svoje direktne podfirme.

Pravilo se odnosi na skoro 200 kompanija koje su registrovane u Rusiji, prenosi portal **Upstream**.

Prema dekretu objavljenom u minulu sredu, promena suvlasnika u takvim poduhvatima i podfirmama biće moguća samo uz prethodnu dozvolu Kremlja.

Novousvojena ograničenja povezana su s drugom listom koju je Putin stavio ranije ove godine, navodi se u dokumentu. Ta lista sadrži "neprijateljske zemlje" - 49 država koje su uvele sankcije protiv zemlje, njenih državnih korporacija i povezanih pojedinaca kao odgovor na rusku intervenciju u Ukrajini.

Nova lista sadrži ruske poduhvate i podfirme svih glavnih međunarodnih dobavljača naftnih usluga i američke i evropske proizvođače naftne oprem koji su radili u zemlji pre izbijanja rata u Ukrajini.

Lista uključuje multinacionalne korporacije kao što su Schlumberger, Baker Hughes, Halliburton i Weatherford, zajedno sa specijalističkim bušačima Bentec Drilling & Oilfield Systems i KCA Deutag iz Nemačke.

Osim međunarodnih pružalaca usluga naftnih polja, navedene su i ruske podfirme i poduhvati nemačkog Siemens Energy-a. koga su letos ruske vlasti okrivile jer nije isporučio prerađenu gasnu turbinu kompresorskoj stanici Severni tok 1, što je primoralo Gasprom da u avgustu da zatvori protok gasa kroz gasovod ka Evropi, piše **Upstream**.

Hedž fondovi su se vratili na tržište nafte zbog ograničene ponude

LONDON - Potencijalni prekid ruskog izvoza nafte zbog planirane gornje granice cena G7+, kao i smanjenje ciljeva proizvodnje OPEC+ ohrabruju više hedž fondova da izgrade dobre pozicije na tržištu sirove nafte.

Hedž fondovi i drugi finansijski igrači kupili su ekvivalent od 35 miliona barela (prvenstveno Brenta i WTI) u šest najvažnijih naftnih fjučers i opcija ugovora u sedmici koja je završila 1. novembra, prenosi **Reutersov** energetski ekspert **Džon Kemp**.

Neto pozicija sirove nafte popela se na 414 miliona barela u odnosu na nedavno najniži nivo od 14 miliona barela krajem septembra.

Bikovske duge pozicije su brojčano nadmašile medveđe kratke za razliku od 5,09:1 u odnosu na 3,78:1 krajem septembra.

Menadžeri fondova su u iskušenju da se vrate na sirovu naftu zbog pooštrenih izgleda ponude, koja je počela da nadmašuje zabrinutost zbog posrnuće globalne ekonomije i potrošnje nafte.

Pooštreni izgledi u pogledu ponude su raspršili neke od ekstremnih padova koji su okruživali cene nafte na kraju trećeg kvartala. Ali pogoršani ekonomski izgledi učinili su da poverenje ostane ograničeno i zadržali nisko broj pozicija do sada.

Od 2013. srednja pozicija sirove nafte iznosila je nešto više od 500 miliona barela, što je još oko 90 miliona barela više nego prošle sedmice.

Recesija veća pretnja ruskim naftnim prihodima od gornje cene – Reuters, Kemp

LONDON - Ruski prihodi od izvoza nafte izloženi su mnogo većem riziku od recesije nego od gornje granice cena koju planiraju Sjedinjene Države i Evropska unija, piše **Reutersov** naftni analitičar **Džon Kemp**.

Ako dođe do usporavanja 2023. godine, ruski izvozni prihodi mogli bi, prema Kempu, pasti za trećinu ili polovinu, na osnovu iskustva u poslednje dve decenije.

Ruski obim izvoza sirove nafte uglavnom je bio stabilan između 220 miliona i 260 miliona tona godišnje između 2004. i 2021. godine, prema trgovinskim statistikama UN-a. Izvoz derivata se više nego udvostručio sa 81 milion tona u 2004. na 186 miliona tona u 2016, ali se od 2018. vratio na oko 145 miliona tona godišnje.

Prihodi su bili mnogo varijabilniji. Godišnja zarada Rusije dostigla je vrhunac između 263 milijarde i 283 milijarde dolara u periodu veoma visokih cena nafte između 2011. i 2013. Oni su pali na 140 milijardi dolara u recesiji 2009. godine; 130-165 i 118 milijardi dolara tokom prvog talasa pandemije 2020.

Poput drugih velikih izvoznika nafte, ruski prihodi su snažno prociklični, dobijajući dvostruko povećanje u ekspanziji zbog većih količina i cena, i dvostruko u padu zbog nižih cena i isporuka.

Ako bi se predložena gornja granica cene sirove nafte postavila oko 70-75 dolara po barelu, s odgovarajućim uvećanjima za rafinirane proizvode, to bi rezultiralo da prihodi budu blizu proseka za deceniju između 2012. i 2021., ali postoji zabrinutost oko toga da li je ograničenje izvodljivo.

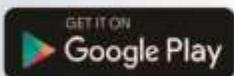
Potreba da se politika sankcija učini delotvornom uz prihvatljivu cenu objašnjava zašto su kreatori politike SAD-a i EU pokazali interes za ublažavanje sankcija Venecueli i održali u životu izgleda za nuklearni sporazum s Iranom.

To takođe objašnjava zašto je Bajdenova administracija snažno, iako neefikasno, vršila pritisak za većom domaćom proizvodnjom sirove nafte i proizvodnjom dizela iz američkih rafinerija, piše Kemp.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Lukoil se priprema za život bez Evrope

ŽENEVA - Na manje od mesec dana pre nego što 5. decembra stupi na snagu embargo EU na rusku naftu dopremanu morem, Lukoil ima mnogo toga da reši, piše u sredu portal *Energy Intelligence*. Sankcije EU i Švajcarske primorale su kompaniju da promeni svoje marketinške operacije i podeli svoju trgovačku granu, Litasco, na dva dela. Ali drugi problemi, poput onoga što Lukoil treba da uradi sa svojom rafinerijom u Italiji, ne mogu se tako lako rešiti, dok je budućnost kompanije u Rusiji takođe daleko od izvesne.

Litasco, koji je Lukoil stvorio početkom 2000-ih kako bi plasirao vlastitu naftu i bavio se poslovima trećih strana na Bliskom i Dalekom istoku i kao i drugde, delegirao je sve poslove vezane za Rusiju svojoj kancelariji u Dubaiju, ostavljajući sedište u Ženevi fokusirano na snabdevanje neruskom sirovom naftom u Lukoilove evropske rafinerije.

Energy Intelligence saznaje da Lukoil ne planira da proda Litasco jer to omogućava kompaniji da ostane aktivna na globalnom tržištu.

Litasco je i dalje najveći nedržavni otkupljivač ruske nafte, a njegove količine su porasle poslednjih meseci, budući da obrađuje sirovu naftu drugih ruskih proizvođača, a posebno zapadnosibirskog giganta Surgutneftegasa. Prema lučkim podacima, Litasco je podizao oko 700.000 barela dnevno ruske sirove nafte u prvih 10 meseci ove godine.

Lukoil zadržava 45% udela u rafineriji Zeeland u Holandiji kojom upravlja francuska kompanija TotalEnergies, ali njegova najveća dilema u Evropi je što učiniti s postrojenjima u čijem je vlasništvu. Nastavlja da isporučuje naftu Ural u svoju rafineriju Neftokhim u Bugarskoj i Petrotel u Rumuniji, a embargo EU na rusku naftu ima izuzeća koja će joj omogućiti da za sada zadrži te isporuke.

Ali situacija sa rafinerijom ISAB u Italiji, gde nema takvog izuzeća, čini se nerešivom, pa je sve realnija

Neizvesna budućnost Lukoilove rafinerije ISAB

LONDON - Budućnost Lukoilove italijanske rafinerije je pod znakom pitanja nakon što je ruska kompanija odbila ponudu američke investicione grupe, samo nekoliko sedmica pre nego što će joj sankcije EU blokirati primarnu nabavku sirove nafte, piše u utorak *Quantum Commodity Intelligence*.

Ruski Lukoil je krajem prošle nedelje odbio ponudu američke privatne akcionarske grupe Crossbridge Energy, što bi moglo onemogućiti rad rafinerije ISAB od 355.000 bd na Siciliji nakon sankcija stupanja na snagu sankcija na izvoz ruske nafte dopremane morem 5. decembra.

Vlada Italije planira da "pregleda" svaki potencijalni dogovor, rekao je ministar za ekonomski razvoj Adolfo Urso italijanskim medijima tokom vikenda, osiguravajući da svaki dogovor obezbedi "kontinuitet proizvodnje i nivoa zapošljavanja".

SAD preko Lukoilove rafinerije u Italiji uvoze rusku naftu

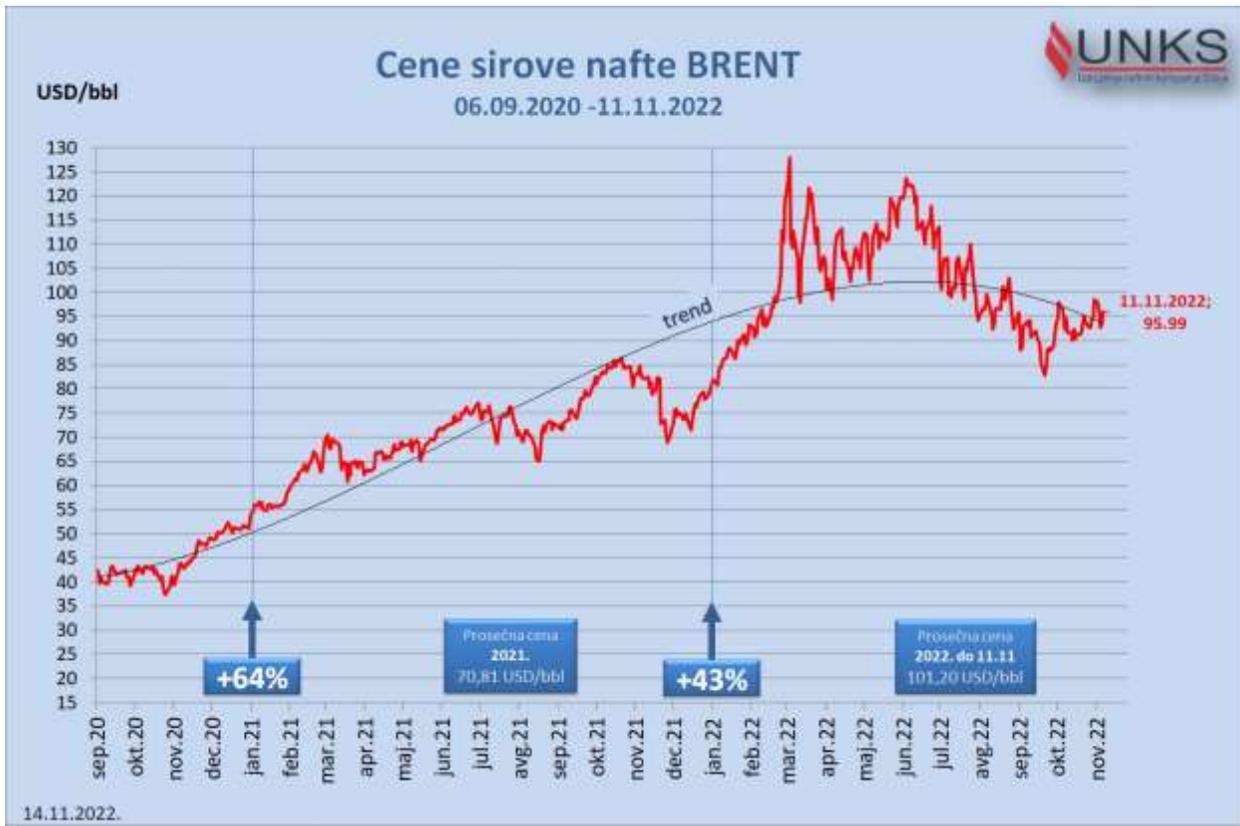
NIJUIK - Nedavna istraga *Wall Street Journala* otkrila je ovog meseca da postoji rupa koja dozvoljava zabranjenoj ruskoj nafti da stigne na američko tržište.

Ako se sankcionisana ruska nafta prerađuje u rafineriji u zemlji van Rusije, ona postaje proizvod te zemlje.

U ovom slučaju, druga po veličini ruska naftna kompanija, Lukoil, prerađuje rusku naftu u svojoj italijanskoj rafineriji i izvozi je u SAD, bez kršenja ikakvih sankcija.

Većina sirove nafte koja se prerađuje u rafineriji Lukoil na Siciliji, petoj po veličini u Evropi, dolazi iz Rusije, oko 93 posto. Rafinerija je od marta izvezla oko 5 miliona barela naftnih derivata u SAD, uključujući benzin, naftu, kerozin, dizel i tešku naftu.

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

G7 će imati odluku o granici cene ruske nafte do 5. decembra - američki zvaničnik

BRISSEL - Zemlje G7 biće spremne sa svim operativnim detaljima o ograničenju cene ruske sirove nafte dostavljane pomorskim putevima do 5. decembra, kada je planirano da ta mera stupi na snagu, potvrdio je u prošli petak visoki američki zvaničnik.

G7 se načelno složila oko ograničenja cena u septembru kao odgovor na rat u Ukrajini, ali ministri proteklih sedmica još uvek rade na konačnim detaljima njegove implementacije.

Obraćajući se novinarima tokom posete Briselu, američki ambasador James O'Brien, koji vodi koordinaciju sankcija američkog State Departmenta protiv Rusije, rekao je da su u toku tehnički razgovori o pitanjima cena i upravljanja gornjom granicom.

"Ključni datum je 5. decembar", rekao je O'Brien, dodajući da misli da se "o limitu cena razgovaralo dovoljno dugo da učesnici na tržištu shvate da dolazi, i daju poglede na najbolji način da ga implementiraju." O'Brien je odbio komentar o detaljima i rekao da će celi paket biti gotov na vreme i "sigurno biti spreman do 5. decembra".

Granica cena, koju podržavaju SAD, Japan, Britanija, Kanada i EU, neće dozvoliti brodarskim i osiguravajućim kompanijama da pružaju usluge za tankere koji prevoze rusku naftu osim ako je nafta prodana po ili ispod utvrđene cene.

Maksimalna cena, koju još treba da odredi G7, treba da bude malo iznad ruskih proizvodnih troškova, prenosi Euractiv.

Ali osiguravajuća i brodarska društva, koja su oprezne od probijanja gornje granice cena u budućnosti kako ne bi i same postale predmet sekundarnih sankcija, kažu da takođe moraju znati, između ostalog, u kom trenutku bi prodajna cena bila evidentirana, kako bi se proveravala i šta se dešava sa teretom kada postoje prigovori.

Zapadni zvaničnici takođe kažu da će uspeh inicijative ovisiti o tome koliko zemalja izvan G7 odluči da podrži meru, što Kina i Indija odbijaju.

Rusija od marginalnog postaje najveći snabdevač Indije naftom

NUJ DELHI – Rusija je u oktobru postala najveći izvoznik nafte u Indiji, nadmašujući njene tradicionalne snabdevače Saudijsku Arabiju i Irak, pokazuju ovonedeljni podaci hroničara isporuka energenata, firme Vortex.

Rusija, koja je učestvovala sa samo 0,2 odsto u ukupnom indijskom uvozu nafte u godini do 31. marta 2022., izvozila je u oktobru 935.556 barela na dan u Indiju, više nego ikada, prenosi Firstpost.

Time Rusija sada pokriva 22 posto ukupnog uvoza sirove nafte u Indiju, ispred 20,5 posto koliko stiže iz Iraka i 16 posto iz Saudijske Arabije.

OMV
MAXX Motion
Performance Fuels

"ZA MENE
**NAJBOLJE
GORIVO**"

MILOS PAULOVIC
Trgovac, ljubnik života
i auto sporta

NAŠE NAJBOLJE GORIVO*

- VIŠE PREDENIH KILOMETARA
- ČIST MOTOR
- MAKSIMALNE PERFORMANSE

Energija
za bolji život. OMV

NEDELJA

Trgovac, ljubnik života
i auto sporta

HIP

PETROHEMIJA

HIDPLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Kineski izvoz dizela raste, ali nedovoljno da preokrene globalnu nestašicu

LONDON - Kineski izvoz dizela značajno se ubrzao u septembru nakon što je bio strogo ograničen u prethodnih 13 meseci, pokazuju podaci carinske službe koje prenosi Reuters.

Izvoz je u septembru povećan na 1,73 miliona tona (430.000 barela dnevno), u odnosu na prosečnih 460.000 tona mesečno (114.000 barela dnevno) između avgusta 2021. i avgusta 2022.

Brži izvoz će pružiti određeno olakšanje usred globalne nestašice dizela, ali je malo verovatno da će biti dovoljan za stabilizaciju i obnovu globalnih zaliha, ili nadoknaditi bilo kakav budući poremećaj kao rezultat sankcija na ruski izvoz goriva, piše Reuters.

Budući da je prerada nafte energetske vrlo intenzivna i značajan izvor emisije ugljendioksida, vlada je obeshrabrila izvoz osnovnih transportnih goriva kako bi smanjila domaću potrošnju energije i ispunila ciljeve emisije.

Ako izvoz poraste za 300.000 barela dnevno, kao što je bio u septembru, to će zadovoljiti samo oko 1% globalne potrošnje koja se procenjuje na 27 miliona barela dnevno u 2021.

Porez na neočekivani prihod mogao bi učiniti Severno more "neekonomičnim"

LONDON - Bilo kakve izmene britanskog zakona o porezu na dobit od nafte i prirodnog gasa koje bi uklonile podsticaje za ulaganje u Severno more učinile bi razvoj polja u zastarelom basenu "neekonomičnim", rekao je u sredu za **Reuters** predsednik nedavno izlistane kompanije Ithaca Energy, Gilad Myerson.

Britanski premijer Riši Sunak je uveo porez dok je bio ministar finansija u vladi Borisa Džonsona, opisujući ga kao porez na dobit od 25%, da bi protekle nedelje najavio njegovo produženje kako bi prikupio skoro 40 milijardi funti (45,55 milijardi dolara) tokom pet godina.

Primenjuje se na dobit ostvarenu od vađenja nafte i gasa u Ujedinjenom Kraljevstvu, ali ne i od drugih aktivnosti kao što su prerada nafte i prodaja benzina i dizela.

Shell je rekao da ne očekuje da će platiti porez na neočekivane prihode ove godine, jer su njegove investicije u Severnom moru premašile bilo kakav profit u Velikoj Britaniji. Očekuje se da će platiti nešto 2023. godine.

BP je rekao da će ove godine platiti 800 miliona dolara poreza na dobit.

GAS

Evropska komisija odobrila Berlinu da nacionalizuje Gazprom Germania

BRISEL - Evropska komisija odobrila je 12. novembra vladi u Berlinu da nacionalizuje podfirmu Gasproma u Nemačkoj i za to izdvojila 225,6 miliona evra, prenosi Sputnik.

Evropska komisija kaže da je dala zeleno svetlo za meru državne pomoći od 225,6 miliona evra energetsom gigantu "SEFE Securing Energy for Europe", ranije poznatom kao Gazprom Germania, što omogućava Nemačkoj da preuzme kompaniju.

Postojeći registrovani kapital kompanije u iznosu od 225,6 miliona evra biće sveden na nulu, čime će se de fakto okončati vlasništvo sadašnjeg ruskog akcionara. Nakon toga će nemačka kompanija izdati nove akcije u istom iznosu, koje će potom otkupiti Nemačka.

Poljska tuži EU zbog pravila o potrošnji gasa

VARŠAVA - Poljska vlada podnela je 4. novembra žalbu Evropskom sudu pravde (ECJ) protiv plana Evropske unije da smanji upotrebu prirodnog gasa u celom bloku za 15%. Varšava tvrdi da je uveden kršenjem ugovora EU jer nije postignuta jednoglasnost među državama članicama.

"EU pokušava da iskoristi energetska krizu kako bi u potpunosti preuzela nadležnost u oblikovanju energetskog miksa", naveo je na svom Twitter nalogu zamenik ministra pravde Sebastian Kaleta.

Evropska komisija ipak iznosi predlog gornje granice cene gasa

BRISEL - Evropska komisija je 11. novembra obećala da će izneti predlog o postavljanju "privremene granice cene gasa" pre sastanka ministara energetike EU 24. novembra, navodi se u pismu Komisije ambasadorima EU do kog je došao Politico.

Komisija se našla pod žestokim pritiskom grupe od 15 zemalja članica, kao i predsednika Evropskog saveta Šarla Mišela da predlože gornju granicu cene prirodnog gasa kako bi obuzdali poskupljenje ovog energenta destabilizovanog ratom u Ukrajini. Komisija se protivi, kao i grupa zemalja na čelu sa Nemačkom i Holandijom, koje strahuju da će niske cene okrenuti izvoznike gasa drugim tržištima.

EK: Nemoguće nametanje gornje cene gasa

BRISEL – Evropska komisija saopštila je zemljama na seminaru 7. novembra da ne postoji način da se stvori gornja granica cene gasa kao što su prethodno zatražili lideri EU. Umesto toga, EK je predložila "mehanizam za korekciju tržišta".

Reuters iz diplomatskih izvora prenosi da, koji god sporazum bio finalizovan, verovatno neće uključivati ograničenje cene za uvoz, na osnovu opcija koje EK trenutno razmatra.

Prema EK, ne postoji način da se ograniči cena gasa koji ne bi uticao na postojeće dugoročne ugovore.

Diplomata EU je rekao da "ključna masa" zemalja članica želi da se "potpuni predlog iznese" pre sastanka 24. novembra.

„EU treba da ima mehanizam koji ograničava epizode previsokih cena gasa poput onih koje smo poznavali u avgustu“, kaže se u pismu koje su potpisali predsednica Komisije Ursula fon der Lejen i češki premijer Petr Fiala, čija zemlja trenutno predsedava Savetom.

U pismu Komisije se takođe navodi da se EU treba pripremiti za sledeću zimu kada na tržištu verovatno neće biti ruskog gasa, putem zajedničke kupovine gasa. Komisija planira da pojača napore da zemlje zajedno.”

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Turska plaća ruski gas u Rubljama

ANKARA - Turska je počela da plaća deo uvoznog ruskog gasa u rubljama, rekao je u utorak ministar energetike Fatih Donmez i najavio konkretne planove o realizaciji ruskog predloga da Turska postane baza za snabdevanje Evrope ruskim gasom.

U idućim mesecima udeo plaćanja u ruskoj valuti u trgovini energijom s Rusijom biće povećan, izjavio je Donmez za **TV TRT Haber**. Ankara i Moskva dogovorile su plaćanje gasa u rubljama u septembru.

Na pitanje o predlogu ruskog predsednika Vladimira Putina da Turska postane čvorište za trgovinu prirodnim gasom, Donmez je rekao da će Ankara do kraja godine izraditi detaljni plan i da bi mogla održati konferenciju za dobavljače i kupce u januaru ili februaru.

Šef TotalEnergiesa: Ostajemo u Rusiji da bismo Evropi dopremali LNG

PARIZ - Glavni razlog što je TotalEnergies zadržao imovinu u Rusiji, uprkos zapadnim sankcijama, je snabdevanje Evrope utečenim prirodnim gasom, izjavio je u sredu izvršni direktor francuske energetske i naftne kompanije.

„Naš je jedini motiv dopremiti LNG u Evropu“, izjavio Patrik Pujane (Patrick Pouyane) na saslušanju u francuskom parlamentu, braneći ostanak u Rusiji.

Za razliku od britanskih rivala BP-a i Shell-a, TotalEnergies zadržao je rusku imovinu, uključujući manjinske udele u ruskom proizvođaču gasa Novateku i u projektima Yamal LNG i Arctic LNG 2.

Krajem oktobra TotalEnergies je objavio da je u prvih devet meseci ove godine od imovine u Rusiji dobio oko 748 miliona dolara dividendi.

Gasprom manje izvozi, ali zarađuje više

LONDON - Izvoz ruskog Gasproma izvan zemalja bivšeg Sovjetskog Saveza pao je za 43 odsto u prvih 10 meseci u godini, na samo 91,2 milijarde kubnih metara (bcm) što je za 67,6 bcm manje nego 2021. godine, piše u ponedeljak portal **Truthmeter**.

Najveći udeo u padu ovog izvoza imaju zemlje EU, za 36 bcm manje u odnosu na 2021.

Međutim, uprkos toga očekuje se da će Gasprom ove godine, zbog visokih cena gasa, ostvariti daleko veći profit nego 2021.

Tako, ako je prošle godine sa prosečnom cenom od 310 dolara za 1.000 m³ gasa Gasprom zabeležio profit od 54 milijarde dolara od izvoza. Za ovu godinu, uz pad izvoza od 43 odsto, ali sa prosečnom cenom od 1.000 dolara za 1.000 m³ gasa očekuje se da će profit Gasproma dostići 100 milijardi dolara.

U prvoj polovini 2022. Gasprom je imao neto profit od 41,75 milijardi dolara, u poređenju sa 29 milijardi dolara prošle godine.

REGION

Turska firma postaje većinski vlasnik Petrokemije

ZAGREB - Potpisivanjem ugovora o kupoprodaji s turskom grupacijom Yildirim započeo je proces promene vlasništva firme Terra Mineralna Gnojiva, koja ima 54,52 posto udela u kutinskoj Petrokemiji, objavljeno je u zajedničkom saopštenju Ine, PPD-a i Yildirim Grupe.

Vrednost transakcije nije poznata, a kako piše **HINA** proces procene poslovanja Petrokemije i ključnih pokazatelja tzv. due diligence, kao i pregovori trajali su nešto više od dve godine.

Sav novac vraćen u kompaniju

Terra Mineralna Gnojiva partnersko je društvo u vlasništvu PPD-a i Ine koje je u vlasničku strukturu Petrokemije ušlo 2018. godine. Od 2018. godine do danas kompanija je prošla put od 500 miliona kuna gubitaka do poslovanja s dobiti, stoji u saopštenju.

Ruska nafta donosi zaradu MOL-u, porezi i regulacija je smanjili

BUDIMPEŠTA - Mađarska MOL grupa izvestila je o velikom porastu proizvodnje i zarade u trećem tromesečju, čemu je pomogao njen kontinuirani pristup ruskoj sirovoj nafti sa velikim popustima i povišene cene prirodnog gasa, piše u utorak **Upstream**.

Istovremeno, porezi na neočekivanu dobit i regulacija cena goriva u regionu JIE pogodili su poslovanje MOL-a za približno 1,18 milijardi dolara, saopštila je kompanija. MOL je objavio pad od 43% u EBITDA dobiti u Q322 u svom sektoru za potrošačke usluge, uključujući njegove poslovanje u predvorju benzinskih stanica. Kao posledica regulatornih mera, za prva tri kvartala godine, EBITDA u segmentu je smanjena za više od polovine u odnosu na isti period prethodnog kvartala.

Molova upstream Ebitda dobit pre kamata, poreza i amortizacije od 640 miliona dolara, u odnosu na 325 dolara prijavljenih na ovoj osnovi u trećem kvartalu 2021. i 576 miliona dolara u drugom kvartalu ove godine.

MOL je napomenuo da su rekordne cene gasa u Evropi u trećem tromesečju donekle nadoknadile pad cena Brent-a od 12 dolara tokom ovog kvartala i dodatne naknade koje je nametnula mađarska vlada.

Izuzeće od sankcija koje se primenjuje na naftu transportovanu naftovodom Družba omogućava MOL Grupi pristup sniženoj ključnoj ruskoj sirovoj nafti na tržištu gde je referentna cena Brent.

Očekuje se da će cena nafte Urals u proseku 2022. godine iznositi 80 dolara po barelu, prenela je agencija TASS pozivajući se na nacrt budžeta zemlje, poreze i carinsko-tarifnu politiku za 2023. godinu.

Kako bi ograničila dobitke, mađarska vlada je 1. augusta nametnula porez od 40% na raspon Brent-Ural koji je dobio MOL, ali mađarska kompanija još uvek predviđa ukupne izglede Ebitda u iznosu između 4,1 milijarde i 4,4 milijarde dolara za 2022. godinu, u odnosu na prethodni godišnji učinak grupe od 3,5 milijardi dolara.

MOL prodao poslove u Britaniji za 305 miliona USD

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna i gasna kompanija MOL u četvrtak je saopštila da je prodala sve svoje upstream poslove u Velikoj Britaniji firmi Waldorf Production, prenosi agencija **MTI**.

Waldorf Production je pristao na cenu od 305 miliona dolara, saopštio je MOL.

Sporazum takođe sadrži šemu zarade koja uglavnom zavisi od cena nafte tokom 2022-2025, dodaje se.

Kada je u martu objavio sporazum o prodaji, MOL je rekao da je proizvodnja njegovih britanskih polja dostigla vrhunac iznad 18.000 barela ekvivalenta nafte dnevno u 2019. i da je naredne dve godine pala.

Hrvatska - Skuplji benzin, jeftiniji dizel

ZAGREB – Vlada Hrvatske je u ponedjeljak donela Uredbu o utvrđivanju najviših maloprodajnih cena naftnih derivata u narednih 14 dana, prema kojoj je benzin skuplji za 4,3%, dok je dizel pojeftinio za 1,9%.

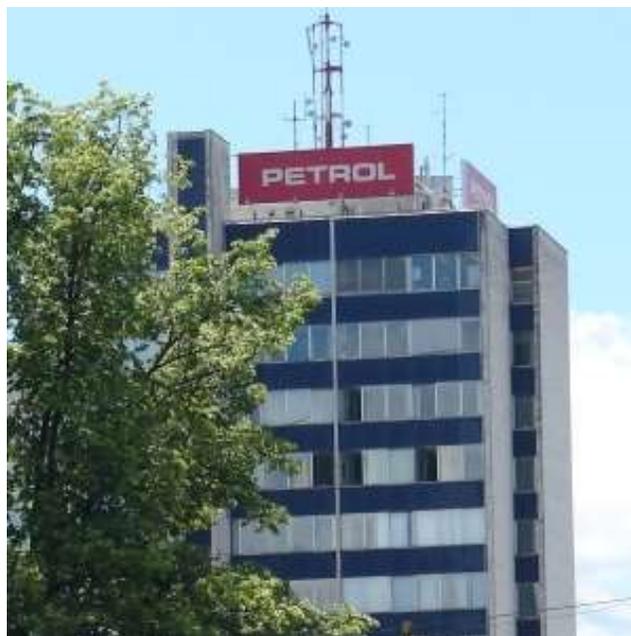
Marže u Uredbi su ograničene na 0,65 kuna po litri za benzin i dizel, 2,80 kuna po kilogramu za utečnjene naftni gas (TNG) za rezervoare, a 6,20 kuna po kilogramu za TNG za boce. Cena plavog dizela fiksirana je na 8,49 kuna po litri.

Nove cene iznosiće 11,58 kuna po litri za benzin, 13,19 kuna po litri za dizel gorivo, 10,16 kuna po kilogramu za TNG za rezervoare (poskupljenje za približno 0,5 posto) i 14,41 kunu po kilogramu za TNG za boce (poskupljenje za 0,3 posto).

Da nema mera Vlade, cene bi iznosile 13,37 kuna po litri za benzinsko, 15,13 kuna po litri za dizelsko gorivo, 10,45 kuna po litri za plavi dizel i 12,01 kunu po kilogramu za TNG za rezervoare i 16,75 kuna po kilogramu za TNG za boce sadržaja 7,5 kg i više, prenosi portal **Energetika-net**. (1€ = 7,54kn)-.

Petrolov 9-mesečni neto profit opao za 74% g/g

LJUBLJANA - Slovenačka energetska grupacija Petrol u petak je objavila neto dobit od 24 miliona evra za prvih devet meseci 2022., što je 74% manje u odnosu na isti period prošle godine.

Kao rezultat vladinih mera uvedenih na tržištu motornih goriva, korigovana bruto dobit Petrola je manja za 108,9 miliona evra u Sloveniji i 34,6 miliona evra u Hrvatskoj, navodi Petrol u prijavi Ljubljanskoj berzi.

"Dodatni pad prilagođene bruto dobiti u Sloveniji rezultat je regulacije cena struje i prirodnog gasa", kažu u Petrolu, prenosi **SeeNews**.

Zarada pre kamata, poreza, depresijacije i amortizacije (EBITDA) opala je za 44% na godišnjem nivou na 98,3 miliona eura u prvih devet meseci 2022.

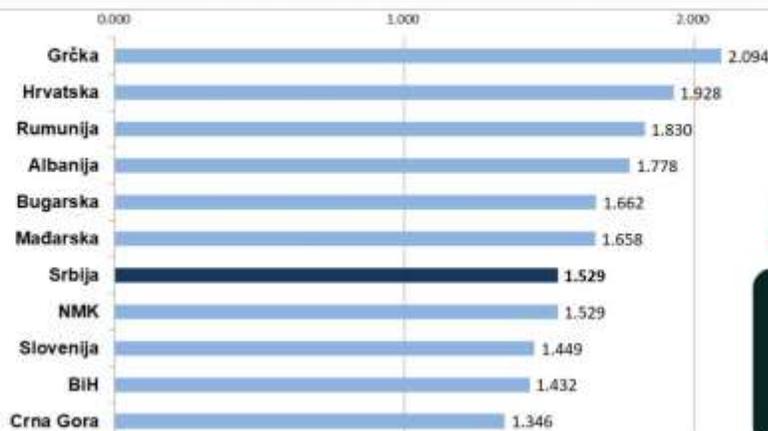
"Kao rezultat navedenih mera, Petrol je bio primoran da u periodu od 15. marta 2022. do 21. juna 2022. godine u 90 posto slučajeva prodaje motorna goriva po cenama ispod cene troškova", navode iz Petrola.

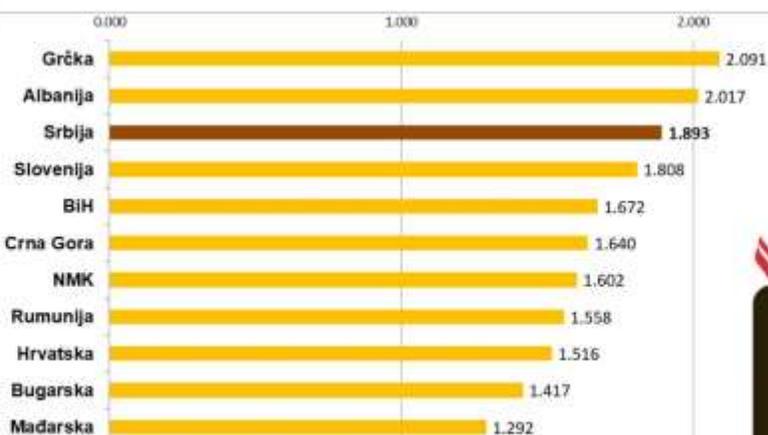

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 31.10-06.11.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

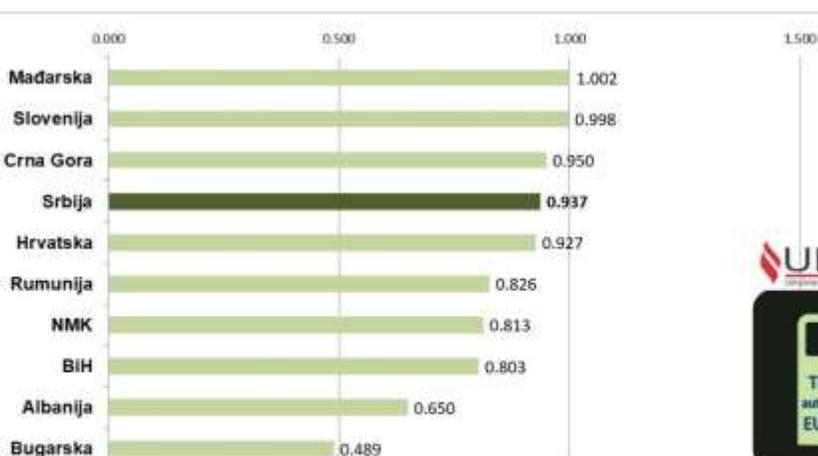
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	2.094	+26.32%
Hrvatska	1.928	+16.33%
Rumunija	1.830	+10.38%
Albanija	1.778	+7.27%
Bugarska	1.662	+0.26%
Mađarska	1.658	+0.00%
Srbija	1.529	-7.75%
NMK	1.529	-7.79%
Slovenija	1.449	-12.60%
BiH	1.432	-13.63%
Crna Gora	1.346	-18.80%
Prosečna cena u regionu		1.658

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Enro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	2.091	+24.30%
Albanija	2.017	+19.92%
Srbija	1.893	+12.50%
Slovenija	1.808	+7.45%
BiH	1.672	-0.62%
Crna Gora	1.640	-2.51%
NMK	1.602	-4.79%
Rumunija	1.558	-7.39%
Hrvatska	1.516	-9.87%
Bugarska	1.417	-15.77%
Mađarska	1.292	-23.22%
Prosečna cena u regionu		1.682

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Mađarska	1.002	+19.35%
Slovenija	0.998	+18.89%
Crna Gora	0.950	+13.17%
Srbija	0.937	+11.67%
Hrvatska	0.927	+10.42%
Rumunija	0.826	-1.58%
NMK	0.813	-3.14%
BiH	0.803	-4.38%
Albanija	0.650	-22.61%
Bugarska	0.489	-41.79%
Prosečna cena u regionu		0.839

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave